

edustandaard

Agenda Edustandaard werkgroep Edukoppeling

Leden: Edwin Verwoerd (Iddink/VDOD), Gerald Groot Roessink (DUO), Robert Kars (DUO), Maarten Kok (SBB), Erik Borgers (Kennisset, OSR), Brian Dommissie (Kennisset, voorzitter), Erwin Reinhoud (Kennisset, BES), Koen Voermans (Edu-V)
Agendalid: Ernst-Jan van Heuseveldt (Rovict/VDOD)

Datum en locatie

24 september 2023, 14:00-16:00 uur

Locatie: Online

1. Opening, mededelingen
2. Ambitieniveau uitwerken van de architectuur
3. Wat doen we met het MDX protocol document
4. Punten uit de voorraadagenda bespreken
5. Rondvraag / Sluiting

Ad 2 Ambitieniveau

Aanleiding

We zijn bezig met een nieuwe versie van de Edukoppeling Architectuur. Die nieuwe versie hadden we vorig jaar al willen releasen (een 2.1 versie was al in de maak), maar omdat we in opdracht van de Architectuurraad en de Standaardisatieraad in 2022 zijn begonnen met het uitwerken van OAuth-profielen die gebruikt zouden gaan worden in ieder geval in de context van het Edu-V afsprakenstelsel, is er toen door de werkgroep besloten om de revisie van de architectuur uit te stellen en de ervaringen en bevindingen uit het OAuth-specificatietraject daarin mee te nemen.

Vanuit de Edustandaard Architectuurraad hebben we tevens het verzoek gekregen om naast de bestaande Edukoppeling profielen ook andere profielen/toepassingspatronen die onder Edustandaard beheerd worden en die met gegevensinteractie te maken in relatie te brengen met de Edukoppeling-profielen. Dit met de reden om de samenhang en de verschillen beter inzichtelijk te maken en wellicht op termijn te gaan uniformeren op bepaalde onderdelen. Gegeven de verschillenanalyse en discussies die reeds in het kader van Edu-V en Npuls plaatsvinden, is dat verzoek van de AR meer dan logisch te noemen.

Daarnaast hebben we met de introductie van de nieuwe opzet van de ROSA een platform gekregen waar overkoepelende architecturen op terreinen als IAA, interoperabiliteit en IBP moeten gaan landen en ook beter met elkaar in verband gebracht kunnen worden. Met een “gesloten” architectuurdocument zoals we dat nu hebben (hoewel openbaar voor iedereen) kan dat niet echt.

Om die reden is het van belang om stil te staan hoe we nu verder gaan met de nieuwe versie. Welke scope hanteren, hoe gaan we het structureren en hoe gaan we het uiteindelijk publiceren en beheren.

Voorstel

Gegeven de vragen en uitdagingen die hierboven zijn geschetst is het voorstel om **niet** het bestaande document conform de huidige structuur te actualiseren qua inhoud en mogelijk ook op een aantal plekken qua opzet.

Behalve dat de architectuur een kapstok moet gaan bieden voor de bestaande Edukoppeling-profielen (WUS, REST en de OAuth-profielen, die waarschijnlijk onder meer

edustandaard

door de ervaringen in de PoC's van Edu-V nog gaan wijzigen) zouden ook andere ontwikkelingen (toepassingspatronen) op het gebied van de technische interoperabiliteit zoals die in OOAPI en het er aan gelieerde OKE nu zijn uitgewerkt, aan die architectuur opgehangen moeten kunnen worden. Dat betekent dat we de beheerders van die patronen actief moeten gaan betrekken, iets wat ook de wens is van de AR. Interesse vanuit die beheerders is reeds geventileerd en een eerste afstemming vindt op 3 oktober plaats. Behalve de bestaande en reeds in beheer zijnde profielen, moeten we als werkgroep (en ook Edustandaard-breed) ook bepalen of we in de architectuur al rekening houden met profielen die we nu nog niet hebben uitgewerkt en in beheer hebben (bijv. Open data profielen).

Aanpak

Net als we dat nu doen met de Werkgroep Toegang en de architectuur en patronen die door die werkgroep zijn en worden uitgewerkt, moeten we de architectuur zodanig gaan uitwerken dat die in de structuur van het ROSA Metamodel en de ROSA Architectuurkaders ingepast kan worden. Dat heeft als belangrijk voordeel dat we alles wat we aan principes en kaders bedenken direct gerelateerd kan worden aan andere ontwerpgebieden. Maar ook dat we zelf niet nog weer doelen en overkoepelende architectuurprincipes gaan bedenken maar aan bestaande gaan relateren (of met voorstellen komen om die uit te breiden cq aan te passen).

Om het iets concreter te maken een stukje uitleg over hoe de ROSA nu is ingericht qua architectuurkaders, IV-domeinen en toepassingspatronen (*disclaimer: dit werk is gaande en niet alle onderdelen zijn al geactualiseerd en wat wel al geactualiseerd is nog niet formeel qua inhoud vastgesteld. Wel is de structuur van de [architectuurkaders](#) en de andere onderdelen van de [ROSA Metamodel](#) formeel vastgesteld door de AR (en SR).*

Op het hoogste niveau kennen we [drivers en \(kwaliteits\)doelen](#). De doelen zijn grotendeels ontleend aan de NORA plus een aantal toevoegingen die uit de Waardenwijzer Onderwijs zijn gekomen. Daaronder kennen we zogeheten [Architectuurprincipes](#). Die principes gelden voor meerdere zogeheten ontwerpgebieden. Binnen de ontwerpgebieden (IBP, Interoperabiliteit, IAA, M2M, H2M) worden de voor dat gebied specifieke ontwerpprincipes opgesteld en ook ontwerp-kaders. Hoe de ontwerpgebieden zich tot elkaar verhouden is te lezen op de wiki-pagina [ontwerpgebieden](#).

Uiteindelijk moeten die architectuurkaders leiden tot een daadwerkelijke inrichting van de aspecten van een ontwerpgebied. Hiervoor kennen we in de ROSA de zogeheten [IV-domeinen](#). In zo'n IV-domein is het de bedoeling dat daar een basismodel wordt opgesteld waaraan diverse mogelijke inrichtingsvarianten ([toepassingspatronen](#)) gerelateerd kunnen worden. Uiteindelijk kan je daar dan de link leggen naar concrete [afspraken](#).

Zoals gezegd is de werkgroep Toegang al volop bezig en wel met het [ontwerpgebied IAA](#), het IV-domein Inrichten IAM en de daaronder vallende toepassingspatronen Federatieve toegang en SSI.

[Federatieve toegang](#) is als toepassingspatroon nu het verst qua uitwerking.

Dit patroon is een invulling van een IV-domein, in dit geval [Inrichten IAM](#). De pagina van dit IV-domein wordt nog aangepast. Wat je hier echter ziet is een soort van basismodel voor de inrichting van IAM. Dat inrichten kan dus met meerdere toepassingspatronen geschieden. Inrichten IAM wordt ingekaderd door het ontwerpgebied IAA waarin ontwerpprincipes en ontwerp-kaders staan. Maar omdat we meerdere ontwerpgebieden onderkennen (<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ontwerpgebieden>) en we het nu zo ingericht hebben, dat bijv. Ontwerpgebied IAA niet nog een keer alle principes en kaders van Ontwerpgebied IBP (en Ontwerpgebied Interoperabiliteit) gaat overdoen maar de relevante zaken daaruit overneemt. Een IV-domein zal dus waarschijnlijk altijd invulling geven aan meerdere ontwerpgebieden

edustandaard

(die dus de principes en kaders leveren voor het IV-domein) en dat geldt logischerwijs dan ook voor de Toepassingspatronen. Dat zie je dus ook terug op de pagina van toepassingspatroon Federatieve toegang.

Op deze wijze zouden wij ook de “Edukoppeling-architectuur” moeten gaan opzetten. In feite vullen we met die architectuur het stukje Technische interoperabiliteit in dat valt onder ontwerpgebied **Interoperabiliteit** en daarnaast het IV-domein **Inrichten gegevensinteractie** (de wiki bevat nu nog verouderde informatie voor beide pagina’s dus ga dat AUB niet inhoudelijk allemaal lezen en becommentariëren) plus een aantal toepassingspatronen die daar onder vallen. Eén zo’n toepassingspatroon is al eens door Erik in een eerste conceptversie opgesteld: [Gegevensuitwisseling met een serviceregister](#) (NB aan de uitwerking moet nog worden gesleuteld zodat we eenzelfde soort pagina als bij Federatieve toegang krijgen).

Voor het IV-domein Inrichten Gegevensinteractie zouden we met de werkgroep (en mensen die we daarbij ook willen betrekken zoals Ronald Ham van OOAPI/OKE) een soort van basismodel Technische interoperabiliteit moeten kunnen maken die enerzijds invulling geeft aan de ontwerpgebieden en anderzijds de kapstok vormt voor Toepassingspatronen. Aan die patronen kunnen we dan de verschillende afspraken/profielen koppelen zoals we die nu in Edukoppeling hebben opgesteld en gepubliceerd maar ook andere niet door ons beheerde profielen/uitwerkingen.

Te besluiten

- De nieuwe “Edukoppeling-architectuur” zou in de structuur van de ROSA Architectuurkaders, IV-domeinen en Toepassingspatronen moeten worden uitgewerkt.
- De inhoud van ons bestaande architectuurdocument kunnen we prima hergebruiken, dus daarom ook nuttig om de inhoud sowieso te vernieuwen. Dat hoeft ook niet te wachten op het realiseren van de nieuwe opzet in de ROSA en de afstemming daarover met anderen.
- We werken samen met partijen/mensen die nu betrokken zijn bij het beheer van afspraken waar ook de technische interoperabiliteit een onderdeel van vormt te beginnen in ieder geval met die van OOAPI en OKE.

Ad 3 MDX-protocol

Map: [Edukoppeling Team/Afspraak \(Normatief\)/MDX Protocol/WIP](#)

Link document: [2023-03-08 Edukoppeling - MDX OSR protocol v0.8.docx](#)

Eerder hebben we afgesproken dat we de interacties en randvoorwaarden die gelden bij het omgaan met mandaten in een apart protocol zouden gaan beschrijven. Oorspronkelijk met het idee om dit onderdeel te laten zijn van de Edukoppeling set van normatieve documenten.

De vraag is hoe we hier mee om willen gaan. Sec genomen is het protocol niet een specificatie die onderdeel zou moeten zijn van de set van Edukoppeling-profielen, maar als we in de profielen een vorm van toestemming opnemen, dan zouden we wel naar een dergelijk protocol moeten kunnen verwijzen.

Voorstel is om het protocol wel een formele status te gaan laten geven als onderdeel van de architectuur die we willen gaan uitwerken. Een suggestie die Erik al heeft gedaan is om het als een requirements-document te gaan beschouwen over hoe een mandateringsvoorziening zou moeten werken. OSR als concrete implementatie zou dan aan dergelijke requirements moeten voldoen, waarbij we onderscheid kunnen maken tussen een IST (waaraan moet een

edustandaard

concrete implementatie nu al aan voldoen) en ook een SOLL (wat zou er op termijn veranderd moeten worden).

Kijkend naar de ROSA, dan zou een dergelijk protocol als concrete afspraak nu reeds opgehangen kunnen worden aan het toepassingspatroon [Gegevensuitwisseling met een serviceregister](#). En daarmee ook als aparte afspraak vastgesteld kunnen worden door de AR en de SR.

Uiteraard zijn voor het beoordelen van de inhoud onder wij als werkgroep Edukoppeling een belangrijke sparringpartner.

Ad 4 Punten uit de voorraadagenda

Link document: [230912 Voorraadagenda Edukoppeling architectuur.docx](#)